

Újságírók, kiadó-
hivatal és nyomda
Károlyi utca, St. Baron
Pop. (Brassai-utca) 10.
Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal - 977
N. Sz. - 558
A kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cim-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza.

UJ KELET

ZEIDÓ POLITIKAI NAPILAP

ÁRAK:	
HONFIDÉLMÉRTÉK	
Egy évre	— 350
Félévre	— 400
Negyedévre	— 240
Egy hónapra	— 85
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 4 lej	
Bukarestben	— 5-
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— ck 35-
Egy szám	— 150

1924. december 31 Szerda

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 292. szám

5685. Tévét 4

Az elmúlt év csalódásai

Irita David Lloyd George

Az új esztendő küszöbén Lloyd George, Anglia volt miniszterelnöke, önként írt, amelyben az elmúlt év világpolitikai mérlegét állítja fel. Az érdekes cikket, amely az „United Press Association” útján került a világsajtóba, itt adjuk:

Az 1924-ik év legvárhatóbb benyomása benne az, hogy ebben az évben a világ ismét nagyobb józanságra tért át. Az új remények csillagzó fényei, amelyeket a nagy háború mészáros földön fellobbantott, évről-évre mindjobban sápadtak, a háborút követő évek időjárása ehomályosította őket és ugylátszik, hogy ebben az esztendőben egészen elcsúsztak és a világ fölé tompa szürkesség borult. Párizs kétségbeesetten erőlködött, hogy a felhők fölött megszabadítson egy helyet, hogy legalább a francia égbolton a trikolor ismét határozott színekben tündököljön. De helyét át kellett adnia Herriotnak, akinek színeivel nyugodtabbak. Britanniában Macdonald elmosódott vörössé Baldwin következtét és Coolidge előlék továbbra is ura Amerikának. Mussolini is kergeszálódó alkotmányozásához tér vissza. Közben az előbbi akciók felől, a tartományok konzervatívizmusról tanácskozunk és arról a konzervatívabb metódusról, hogy a franciáknak és olaszoknak hogyan prezentáljuk emlékeiket.

1919-ben, a nagy remények esztendejében nyilván nem ez volt, amit elvárunk. Akkoriban arról tanácskoztunk, miképen lehetne az összes rétegek hozzájárulásával egy alternatív forradalmat előidézni. Hadigazdák utlekezak szervezeti embekekkel egy asztalnál, hogy a munkások ezereves birodalmáról diskuráljunk. Az ipart minden vonatkozásban demokratizálni, a társadalmat pedig emberiesíteni kellett volna. A munkásoknak az ipari üzemek ellenőrzése körül belsőlési jogot kellett volna adni. El kellett volna tűnnök a tömegsztrájkoknak, a költségre való tekintet nélkül túlzott épületeket kellett volna építtetni, kezaférő katonákat le kellett volna telepíteni a falvakba. Az ország gazdasági fölzereelését meg kellett volna javítani, meg kellett volna tökéletesíteni a gazdasági élet egész struktúráját, úgy hogy annak gyümölcsében minden férfi és minden nő igazságosan részesedjen. Mindenekelőtt nem lett volna szabad nemzetközi és ipari háborukat viselni. Az állam, tervezésűen, tehetetlen és kegyetlen multial mindenestre szakítani kellett volna, új korzaknak kellett volna jönnie, a boldogság korának. Jólét és biztonság a nagyon is türelmes emberfiának. Es volt az 1919-iki év eszméje és reménye.

Meg kell hagyni, hogy az 1919-iki év parlamentje és mindazok, akik részt vettek a kös-életben keményen dolgoztak az ideálok megvalósításán. Sok olyan jött létre, amik örök időkre, mint a haladás jelzőkövei megmaradnak, hogy tanusítsák az eredményeket, amiket az emberiség a világháború impulzusai alatt elért. A munkások sorsának javítása körül, a bérek kérdéseiben, a munkaidő és munkafeltételek ügyében, a balesetbiztosítás, a lakás, a hisko-rnak munkáltatás körül, a fiatal generáció neveltetése tekintetében sokkal több történt, mint a világtörténelem bármely megfelelő periódusában. Azonban a távolságok nagyok voltak, az akadályok számosak és makacsok, a haladás lassabb, semhogy azt az izzó lelkesedés eviselheite volna. A fáradtság és csalódás belepia magát a tömegekbe és a zaránokok sora láthatón megritultt smint az évek elvonultak és az Igéret földje nem látszott. Ennek a csalódásnak egyik kikérthetetlen következménye az volt, hogy a különböző osztályokban megnyilatkozott végy az együttes munkára mind-

Meghalt Bergner Mór

(Cluj-Kolozsvár, dec. 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Sulyos, szinte pótlhatatlan vesztesége van Erdély zsidóságának. Vértanúnak, élte kezdődő alkonyán dűlt ki ma délután az élők sorából Bergner Mór, a zsidó nemzeti mozgalom kimagasló alakja és az Uj Kelet egyik alapítója és legkedvesebb, legáldozatkésőbb barátja. Szerény, tevékeny és nagyvonalu ember, aki földi javakra és családi boldogságra érdemesebb ezen a világon alig akadt. Délután négy óra felé tudták meg a városban a somoru hírt és a késő esti órákig valóság-gal zarándokhelye lett a jóságos, a böles ember háza. A ház, ahol a családi élet és boldog tűze égett, ahonnan a hajban lévő soha a bizkedés és remény melaga nélkül nem távozott, ahol soha vissza nem üsították kérését, a ház most panaszok és jajgatások szükebeje lett, gyász borult el rajta, sápadó hirtelenesség hullott a falak köze, amelyek most utóljára látják vértelen ajakkal és megürt szímmel a jóságos öreg urat.

Bergner Mór harminchárom éve, hogy Kolozsváron meglepedett. Kis keretből gyerepítettés fázradhatatlan szorgalommal és üzleti bölcseséggel és főleg abszolút korrektséggel még a béke éveiben megapaz az üzletét, amely a legelőbb ipari üzemeket emelt, később egy textilgyárat is. Nagy üzleti tevékenysége mellett azonban mindig is volt ideje és energiája, hogy a köztgyekek szolgálja. A torradalom előtt az emberbaráti institúciók megalakítása és fejlesztése a zsidó kulturnívó emelése és elmélyítése állottak közéleti tevékenysége tengelyében, a forradalomban pedig, amikor az erdélyi zsidóság részemelt nemzeti öntudatra, Bergner Mór szonnal átálta az új eszmék nagy és mély értelmét. Megérette érző szívvel, hogy az igazi filantropiának ide kell irányulnia a nagy és átfogó ideálok felé és fentartás nélkül csatlakozott a zsidó nemzeti eszme zászlájához. Méltó és tette-kész társa volt Glaser Móének a nemzeti ideálért folytatott küzdelemben. Nem volt az erdélyi sionizmus életében olyan mozzanat, amelyben Bergner Mór áldozatkészséggel részt nem vett volna. Soha nem követelte ezért a hirnév ellen-szolgalítását. Mindig a munkát választotta osztályrészül, a munkát és az áldozatkészséget.

Ahol a szívnek szava volt, ahol zsidó nyomort kellett enyhíteni, ahol a szerény inségt kellett istápolni, ahol a rossz idők esalálok egaisztenciáját veszélyeztetették, ott láthatatlanul is megjelent Bergner Mór áldó, jóságos keze, amely ontotta az igazak áldását. Kolozsvár zsidó hitközségének gyásza van. Lehullott legjobbjaik egyiké.

Bergner Mór hatvanhárom éves volt. Budapestről származott Kolozsvárra, ahol ernyedetlen szorgalmával szerény bűráru-üzletét nagykereskedéssé fejlesztette és egyike lett Erdély legmegbizhatóbb cégeinek. Idővel üzletét más rokonszakmabali vállalkosokkal bővítette és a város kereskedelmi és ipari életének egyik irányító egyénisége lett. Testületi inkább elhalványodott. Régi ellentétek újra és fokozott erővel törték felszínre. A sztrájkok elszaporodtak és számban tulhaladták a régi idők sztrájkjait. A munkásosztályok el voltak szánva arra, hogy erővel is magukhoz ragadják azt, amit békés megegyezés útján nem tudtak olyan gyorsan elérni, mint ahogyan kívánták. Amikor ennek az évek elején az a munkáskormány, amely egész Nyugatsuropában az első munkáskormány volt, elfoglalta a hivatalát, úgy látszott, hogy az a hangozó csoport, amelynek főörökvése, hogy Anglia munkástömegeit egy osztályhadseréggé szervezze, —

ügyekben mindent kikerített tapasztalatokon és bölcseségen alapuló véleményét és a bankokban, amellyel vállalatai összekötötésben voltak, mindent bevásárolták a vezetőségbe.

Közgazdasági tevékenységét valóság-gal megne-mesítette az az igyekezet, hogy emberbaráti segítsen. Nem volt az az emberbaráti kösület, ahol munkávoit részt nem vett volna és nem volt az a humánus és közéleti alakulat, amely ne tisztelte volna meg önmagát azzal, hogy Bergner Mór első helyre ne állította volna. Az ortodox hitközségnek, amelynek egy időben elnöke volt, évek óta bent állt az előjáróságában és vallási árnyalatra való tekintet nélkül mindenki a megbecsülés vonzódsával ragaszkodott hozzá. A Zsidó Nemzeti Szövetség megalapításánál lelkesen és áldozatkészen vette ki részét a munkából. A legelső között volt, akik megértették a zsidó sajtó megteremtésének fontosságát és az Uj Kelet napilappá alakulásában cresslánrése volt neki. Napilapunk megindulása óta Bergner Mór valóság-gal atya lett az erdélyi zsidóság lapjának, amely mellett jőben és rosszban változatlan hűséggel kitartott. Különösen lapunk lerombolása után mutatta meg Bergner Mór a zsidó kötelezettség és áldozatkészség megható példáját. Ameddig csak ez az ujság hirdetni fogja a zsidó igazságokat, amíg sikraszáll a veszélyeztetett zsidó érdekekért és célokért, harcosszavunkban mindig Bergner Mór nemes, igaz zsidó szelleme fog élni.

A régi vágásu zsidók közé tartozott. Isten kegyelmének tekintette, hogy his kezdetből jő ódoba és kösbecsülésbe emelkedett és ezt igyekezett le-róni azzal, hogy emberbaráti segítsen. Sz szari sa száma azoknak a kereskedőknek, akiket áruhitellel, vagy egyéb módon ne támogatott volna. A sors forgatagában alulmaradt egaisztenciákat titokban isápolott és jótékonyága aránytalanul nagyobb volt tehatóságánál.

Bergner Mór évtizedek óta szenvedett szervi szívbetegsége és csak nagy önmérsékletének, kiegyensúlyozott életmódjának, főleg azonban neje gondos, őnzellen és körültekintő ápolásának köszönhetette, hogy utolsó napjait munkaképes maradt. Halála napján is bent járt üzletében, rendelkezett és délbén jókedvűen fogyasztotta el ebédjét. Ebéd után félrevonult hálószobájába, ahol délutáni pihenőre dűlt le. Pénteg óra felé Bergner Mór föl akarta költöni férjét, de Bergner Mór élettelen volt. Az odahívott orvos már csak a halált konstátálta.

A halál híre gyorsan elterjedt a városban és a halottas ház percek alatt a gyászoló barátok, rokonok és tisztelők táborával telt meg. Az élők között volt Glaser Akiba főrabbi.

Bergner Mór ösvagyán kívül három fiát hagyott hátra. Desz és Zoltán, akik g vállalkozásokat vezetnek és Imre, aki végzési pályára készül. Temetése ma, szerdán d. u. 2 órakor lesz a Str. Regina Maria 18. sz. alatti gyászházban.

végre elérte a célját. De éppen az a hit a legszomorúbb csalódásnak bizonyult. Mert a munkások az első munkáskormánytól érdeme-sabb dolgokat vártak mint a puszta D. wsa jelentést. Viszont a valóságban mást se hallot-tak, mint dadogó mentesítőzések olyan ter-vek miatt, amelyek sohasem kerültek kivitelre és olyan remények miatt, amelyek sohasem teljesültek meg. Ez a fiaszó volt a kegyelem-dőfés az általános hangulatban, amely a há-boru befejezése óta a munkáslelküket uralta. Minden addigi fiaszójukat a polgári osztályok árulásával magyarázták. Most azonban olyan

Nachum Szokolov

Irtá dr. Herszög Sándor

Köztünk van a Cionista Világszervezet Végrehajtóbizottságának, a népszövetségnél működő Delegation Juive nek, a Jüdische W. d. Hilfsorganisationnek elnöke, Nachum Szokolov, a Bés Galutha, a galut zsidóságának koronázatlan fejedelme. Ahol megjelenik, szuverennek kijáró tiszteletadással fogadják, az oroszországi Plotzk kormányzóság egyik kis városkájában, Wischgorodban született orosz zsidó. A végtelen orosz gettóban működő elemetaris szellemi erők dobták felszínre, ebben aszriisi jesivában született és tanult, ahol csorbitatlan tisztaságban élt tovább a zsidó népi karakter és a talmudi tudományok szakadatlan művelése. Rabbi Nathan Schapira a „Mogallé Amukoth“ szerzőjének családjából származott, 12 éves korában már mindezt elragadótt hatalmas talmudi tudásával és úgy indult a jövőbe, hogy Israel tudományának mestere lesz. Az is lett belőle. Ő-ének, rabbi Nátánának szelleme él benne, a „Mogallé Amukoth“nak, a zsidó tudomány mélységének feltárója lett, ahogy ma is még világraszóló diplomáciai sikerei között királyoknál tett látogatások után a felülről munkától megviselt fizikuma gyengeségét leküzdve, mindig előveszi örök utitársát, a „széfer“t, a zsidó tudomány könyveit. Egyénisége elragadó kedvességével, jóságával és szelidségével egy ősi talmudbölcse emlékeztet, magas homloka mögött filozófiai mélységeket járó gondolatok ülnek, ahogyan minden szaván, kijelentésén a folyton kutató, kereső egy talmudi finomságon csiszolt szelleme szikrázik. Egy ember, aki a Tórá-t hében nyelven érti, benne testté vált a midrási hasonlat, számtalan nyelven tökéletes finomsággal ír és beszél és rányomja minden nyelvre finom szellemének, ragyogó szellemességeinek különös zamatját. Egyéniségét legjobban Herál szavával lehetne jellemezni: „Der grosse Geistesjude“.

Mendelsohn követőinek az első héber folyóirat a „Hammasz“ kora csoportosuló íróknak örökét az orosz „Huskalah“, a felvilágosodottság híveitették át. Mendelsohn iskolájának héber nyelve dagályos, döcögős muziv stílus volt, az oroszoké már csiszoltabb, amíg eljött korunk legnagyobb héber stílistája, Nachum Szokolov. Először a „Haccotivrah“-nál dolgozott, később szerkesztője lett, a „Széfer Hasánáh“ című héber évkönyvet szerkesztette, a „Hammagid“ és a „Hassiloach“ számai állandóan hozták szépirodalmi, kritikai és tudományos cikkeit és a század fordulóján már elismerten első mestere volt a héber nyelvnek. Az ősi nyelvbe átömlesztette szellemének elterejét és maga képre formálta. Ehhez a munkához orosz zsidók kellettnek, akikben a f. j. kitartó szívósága, a Tan szellemének csorbitatlan tisztasága és a zsidó psiché minden sajátos tulajdonsága egyesült. Az orosz zsidó írók élakön N. chu u Szokolovval gígási munkát végeztek és az ő érdemük, hogy a galut minden részében felcsendül a héber szó és kivívja jogát az élő nyelvek között. A muziv jární kezd. És a nyelv kölcsönhatásában, formálja a népet, a gondolkodást és az érzéseket, visszavisz az ősi zsidó szellemhez, ez a leghatásosabb cionista propaganda.

A wischgorodi jesivától a Tizek Tanácsáig hosszú volt az út. Alig volt 24 éves, amikor fel ajánlották neki a lembergi zsidó hitközség rabbi székét. Szokolov nem fogadta el. Kezéssel után a lengyelországi spanyol követség titkári állására hívták meg. Szokolov nem fogadta el. Herál halála után, 1907-ben felajánlották neki a Világszervezet főtitkári állását és Szokolov elfogadta. A cionista munka lett életének nagy munkája, örökre eljegyezte magát a zsidósággal. Első emibere volt a végtelen sornak, akik mind népükért, Cionért, a jelenért és jövőért dolgoznak, századuk materialista törekvéseitől, ellenfeleink megállapítás szerint a zsidó faj eme különösen szembezőkő enyátságától elmaradva, lemondva mindarról, ami a materialista felfogás szerint az élet egészben vett szépségeit jelenti és anyagi javak helyett a zsidó szellem tökéjét gyűjlik és halmozák a tudományok internacionális voltában a népek szellemi éltosesházában. Adassék meg nekik a tisztelet élésősorban adassék tisztelet Szokolovnak, aki példadó embere volt a cioni eszmékért dolgozóknak akik jövőt formáló munkájukban sem felejtkezze meg a jelen parancsoló köteleességéről. Bolondu szép ideálijusában 65 évet töltött könyvei írások között, de ez a hatalmas szellemi munka zsidó élet tagjai között és első helyre emelte és zsidó töke arisztokratái is szellemi befolyása ala

Orosz-Japán-kinal szövetség készül

LONDON, december 30. A „Daily Mail“ jelent, hogy az orosz-japán megbeszélések utrofelvételét diplomaciail körök rendkívül nagyfontosságúnak mondják. Ha Japán elismeri a szövetséget, Oroszország, Kina és Japán szövetséget kötnek, amely szövetség Kelet kizárólagos uralmát fogja jeleníteni. Contonbótl vi-szatért magassádlásu angol tisztviselő kijelentette, hogy az idegen hatalmakra keleten a helyzet nagyon fenyegető.

Az amerikai szenátusban Franciaországot adósságainak törlesztésére figyelmeztették

A kölni zóna kiürítése elhalasztásának okait jegyzékben közlik Németországgal a szövetségesek

(London, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Reuter-ügynökség szerint a szövetségeseknek Németországhoz intézendő jegyzékének tartalma annak megállapítása lesz, hogy a szövetségesek nem kapták meg az ellenőrzőbizottság végleges jelentését, viszont a mostani jeléből nem lehet következtetni arra, hogy a kölni zónának január tizediki kiürítése nem volna igazoltnak tekinthető. A jegyzék megemlíti, hogy a Rajnapart megállású főbiztosítékát képezi a versaillesi szerződésnek a németek által törőndő teljes végrehajtására. A szövetségesek ezen pontnál a békeszerződés többi alaióinak kézesiként működnek.

Mi-latt Franciaország és a szövetségesek a Németország elleni szancsiók szigorításán fáradoznak, w shingtoni jelentés szerint az amerikai szenátusban

kerültek. A borzalmas zsidó nyomor enyhítésére az utolsó években hatalmas összegeket fordítottak. Am-rita és a nyugati államok zsidósága az ő szavára indult szanvdó testvereik segítségére és Szokolov lett a W. d. Hilfskonferenz elnöke, amelyen a világ minden zsidó szervezete képviselte magát. A Palesztináért dolgozó Szokolov a galut szenvedőinek és atya lett.

A galut horizontján az utolsó évtizedben egyre sűrűbbek a vihart-lhők és egyre nagyobb aggodalommal tekintünk népünk jövője elé. Főleg a keleti zsidóság galutjának vizsgálatán jelenében az eljövendő keula az egy-düli vizsgázt hozó bátorító eszme. Amidőn Szokolov több Keleten jár, a nagy zsidó tömegek lelkesedése nem ismeri határt. Szokolov azt mondta nekik, a Keren H. je-szód az a messiás, amely megváltja őket szenvedésüktől és ez az alapot, amelyen az eszme nem kisebb szerepet játszik az anyagi eszközöknél, főleg Szokolov teremtetta meg. Amidőn az Emek Jezre l halálhozó moosarait a Keren Hajess ód megvácsrolta, meguk a Cionista Szervezet szakemberei elenezék, hogy a chaluc ink a moosarak lecsapolását elvégezzék, azt mondták, az Emek chaluc-temető lesz. Szokolov maga is ingadozott, — a chalucok megkezdtek a munkát és évekig dolgoztak szenvedve a gyilkos láztól, amíg az Emeket való-ságos virágoskerté varázsolták. Ha majd az egész Emek zsidó kézen lesz és a zsidó kolóniák virágzó földje terül el a messzeségben, Szokolov nevéét ősióit ott meg minden, Nachum Szokolovét, aki a gondolat erejével foglalta el az országot.

Nachum Szokolov ma 65 éves, tul van a szótáros életkoron és messze tul egy emberi élet elérhető eredményeire. Alakja felmagasodik életünk az imádságig ma-ű szeretete eltárára. Ma Bukarestben van, holnap Párisban, Londonban, Gantben vagy Varsóban, de atártól is legyen zsidók között van és a zsidóságért dolgozik. A galutot nem korlátos zák geográfiai határ, és a zsidó nép eulyes helyzete alig enyhül a geográfiai határokkal. A zsidó nép életakarás na-ű, emberi jogainak és esebb jövő-jének aktív tornájá a Cionista Szervezet eláganit mindenho-va ahol zsidók élnek és élni akarnak és ennek a hatalmas életakarásnak Nachum Szokolov

Reed republikánuus szenátor kijelentette, Franciaországnak meg kell értenie azt, hogy finansie kell. Könytelen ezt kijelenteni, mivel a francia költségvetésben nincsen előirányzás az amerikai adósságok törlesztésére. Az a véleménye, hogy a francia pénzügyminiszter semmiféle adósságot megfizetni nem szándékozik, hiszi azonban hogy ez a politika teljesen elcsúszta a francia nép felfogásának. Ideje, hogy Franciaországot felvilágosítsák, hogy a mostani irányzat még az önzés szempont-jából is hiba. Nem lehet kifogás az, hogy Franciaország a betörés eshetőségére számítva, feyverkezésre költekezik, mert ha betörés csakugyan történne, Franciaországnak pénzre lesz szüksége, már pedig semmiféle hitelhez sem juthatna, ha már most sem teljesíti kötelezettségeit.

volt a szószóloja San Remóban, ahol megkezdte nekünk Palesztinát. Ez egyedül elég volna arra, hogy mindennapi imánkba foglaljuk és a zsidó törtenelem legnagyobbjai között említsük. Ami ennél több, az egy hatalmas nép felújgongó szeretete, amely kiséri újját mindenfelé, ahol a zsidóorszá d-ilmát enyhíti, a mi mesterünk, Nachum Szokolov.

— Az alban felsétők elfoglalták Valonát. Rómától jelentik: Fan Noli volt alban miniszter-elők, kormánya tagjaival és számos hívével Bri-ditába érkezett. Belgrádi hírek szerint a felkelők elfoglalták Valonát is és így az egész országot hatalmukba kerítették.

— Nemzetközi vasúti konferencia lesz Bukarestben. Bukarestből jelentik: Az „Aurora“ jelenti, hogy január 15-én Bukarestben vasúti konferencia lesz a Németország Ausztria Csehszlovákia-Lengyelország és Románia közötti közvetlen teher-vo-natforgalom az ugynevezett Polrom-vo-natok ügyében. Romániát Miclescu volt csernovitzi kerületi vasútvizsgáló képviseli ezen a konferencián.

Mindenki a Kiszling-csillárokat bámulja.
Kiszling Rudolf és Fia Román csillár- és bronz-árugyára Timisoara.

Telefon 12-29. „Rador“ No 2398

BUZETZKÓ utóda

F. Kuck

Cal. Reg. Ferdinand No 2.

Szővel, vdszon, fehérnemű, harisnya, flanel, béhésárak és paplan nagyraktára.

Külföldi papirárak:

Famentes **FERENCZ MENDEL** Bankposta
Félfamentes **CLUI** Affischen
Florposta **CLUI** Csomagoló
Koncept **CLUI** Couleur

225 Telefon **CLUI** Sir. F. David 16. Telefon 225

As
G
U
210

M
absz
tud
vény
tud
mint
mess
zsid
a leg
törté
megb
lessé
In
néps
egész
A
szerin
idejéb
Abrah
le Eg
betül
és po
apánk
tendő
csopor
lódott
jén a
száml
nak f
Ez
pontos
A ker.
1

A ker.
le
1300.
1660-
1800 b
1881-
1924-
Az elm
statiszt
teleksz
ban t
zsidó
1000 l
Az
milli
kezökép

Eur
Amer
Ázsid
Afrik
Auszt

Összes
Ugy
városain
észe
Város:
Newyork
Varsó
Odesza
Bécs
Csikdgó
Mosz
Berlin

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bányászati képzés napilapja... Szerkesztők: Gisskalmay János és dr. Marton Ernő...

A mai naptár

Szerda

5685 Tévét 4 1924 december 31

Megszoktuk már, hogy a statisztikát a legabszolútabb tudománynak nevezzük. Minden más tudományos igazság csak relatív igazság...

Ime néhány fontos statisztikai adat a zsidó népességről és a zsidóság eloszlásáról az egész világon:

A zsidó nép életét, történelmi hagyományaink szerint Ábrahám ősapánktól számítjuk. Ábrahám idejében tehát a zsidó nép egy ember volt...

Ezeknél a statisztikai adatoknál már sokkal pontosabbak a következő számok:

Table with 3 columns: Category (e.g., A ker. I. sz. előtt), Population (A zsidó nép lélekszáma), and Percentage (Az összes lakosság). Rows include David and Salomon, 1000 years, 500 years, etc.

Az elmúlt 50 évszázad alatt tehát, a hivatalos statisztikák megállapítása szerint a zsidó nép lélekszáma megkészeződött, illetve kerekesszámban tízezermillióval szaporodott...

Az egész földön jelenleg szétszórtan élő 18 millió zsidó az egyes világrészek szerint következőképpen oszlik meg:

Table with 3 columns: Region (Európában, Amerikában, Ázsiában, Afrikában, Ausztráliában), Population, and Percentage.

Összesen (1924 évi statiszt.) 18,000,000 1.00%

Ugyancsak tanulságos a világ legnagyobb városainak zsidó statisztikája is.

Table with 4 columns: City, Jewish Population, Total Population, and Percentage. Cities include New York, Varsó, Odessza, Bécs, Csikágó, Lodz, Berlin, Philadelphia, Budapest, London, Kiev, Moszkva, Paris, Konstantinápoly.

Erdélyi politikusok kolozsvári konferenciája. A Kolozsváron megjelendő „Societatea de Maina” (A holtap társadalm) című kitűnő folyóirat kezdeményezéséből január 3, 4, 5, 6 és 7-ikén egy igen érdekes, ugynevezett erdélyi konferencia fog lezajlani Kolozsváron...

A zsidó iskolák 1923-24. évi bizonyítványainak ügye. Egyik kolozsvári délutáni napilapban közlemény jelent meg, amely arról szól, hogy a kolozsvári közoktatási ügyi inspektor úr úrvégelentette a zsidó iskolák 1923-24. évi bizonyítványait...

Az élesdi cionista csoport kulturstélya. Élesdéről jelentik: Jól sikerült szultur-stélyt rendezett december 14-én az élesdi cionista csoport, amelyen a nemrég alakult Aviva egyesület tagjai is részt vettek...

Kéri Pál - gabonaügynök lett Budapestről jelentik, hogy Kéri Pál, volt újságíró, az „Egység” című lap munkatársa - gabonaügynök lett. Kéri Pál egyike a legérdekesebb pályafutású újságíróknak...

A kereskedelmi alkalmazottak szilveszteri táncmulatsága. A Kereskedelmi Alkalmazottak és Munkaadók közötti kolozsvári csoportja szerdán este a Központi Szállóba összesen 1200-an szilveszter estélyt rendeztek...

Gyors és enyhe hatása van a „Purgónak” eredeti dobozban.

Az első eljárás az új rendtörvény alapján. Ma délelőtt a nagyváradi vásártéren Mészáros Imre nevű mészáros összehívatta az ott több társával és rövid idő alatt a vásártér perzsa veszekedéstől lett hangos...

Életmentő álmom. A bányászokról közismert, hogy többé kevésbé tabonások; ez a történet alighanem új tápt ad azoknak, akik az álmoknak, különféle természetű jeleknek mélyebb értelmét és jelentőségét tulajdonítanak...

Zavarok a naptáregyesítés miatt. Aradról jelentik: A Hátság melletti Vosdocs községben a románság a karácsonyi ünnepeket nem akarta megtartani az egyesített naptár szerint...

Hárommillió dolláros kölcsönt kap Saarbrücken. New Yorkból jelentik: Jelentették már, hogy német bankok tárgyalásokat folytatnak amerikai pénzügyi körökkel Saarbrücken városának adandó amerikai kölcsön ügyében...

Ügyvédi hír. Dr. Francovici Jenő ügyvéd Bucarestben irodáját Strada Franklin 5. sz. alól Strada Bradului 8. szám alá helyezte át. Telefon: 87-58.

KÖZGAZDASÁG

Románia gazdasági mérlege

Statistika az 1923. és 1924. évi kereskedelmi árákról

(Cluj-Kolozsvár, december 30. Az Uj Kelet tudósítójától) Régi üzleti szokás, hogy gazdasági életben év végével pontos mérleget készítenek az üzleti év eredményéről. Az ország gazdasági évéül egy kis statisztikát adnak ki, amely bár csak kis mértékben, de hű kifejezője a kormány szomorú gazdasági politikájának. Ez a politika az általános gazdasági krízist idézte elő és a kereskedelmi árákban ugyancsak nagy emelkedést eredményezett. Az egyes piaci árák alábbi táblázatában az 1923 és 1924 december havi árákat közöljük. E től kitérünk, hogy azok a cikkek, amelyeknek árát külföldi valutában közöljük a világpiaci árákhoz híven, a helyi árákkal szemben csökkent mutatókat.

A fűszerpiac árai:

Kávé: Ceylon	1923 ban 110 lej,	1924 ben 170 lej,
" Maragutip	1923 ban 120 lej,	1924 ben 240 lej,
" Rio	1923 ban 72 lej,	1924 ben 110 lej,
Rizs: Alexandria	1923 ban 14 lej,	1924 ben 22 lej,
" Ia áru	1923 ban 23 lej,	1924 ben 28 lej,
Tea: középminőség	1923 ban 220 lej,	1924 ben 250 lej,
Szappan: középminőség	1923 ban 38 lej,	

¶ Pótadómegejtetés fejében ötmilliót kapott Kolozsvár. Kolozsvár város tanácsa már több ízben interpellált azért, hogy a pénzügyi kormány a pótdó megértése fejében járó összeget utalja ki. Legutóbb Pepta tanácsos Bukarestből a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz utasítást is hozott, hogy a pénzügyigazgatósághoz befolyó összegekkel elsősorban a várossal szemben fennálló kötelezettségeket elégítsék ki. A közbenjárás eredményeképpen a város tanácsa az elmúlt hét folyamán a pénzügyigazgatóságtól ötmillió lejt vett fel, amelyből legelőször a fizetési kötelezettségeit elégítette ki.

¶ Fizetéseketlen lett Lőrincz és Tóth kolozsvári textilcég. Lőrincz és Tóth főtéri textilkereskedő cég a kolozsvári törvényszéknél tegnap fizetéseketlenységének bejelentésével egyidejűleg a kényszerrejtési eljárás megindítását kérte. Ezt megelőzőleg a fizetési zavarokba jutott cég bíróságon kívül próbált egyezkedni, de ezek a tárgyalások egyes hitelezők ellenállása miatt nem vezettek eredményre. A Lőrincz és Tóth cég passzívát hat és félmillió, aktívát két és félmilliót tesznek ki. A hitelezők kielégítésére a cég 12 egyenlő részletben

Gyerlya: (belföldi áru)	1924 ben 46 lej,
	1923 ban 40 lej,
	1924 ben 58 lej,

A gypot dollár-ára a tavalyihoz viszonyítva csökkent mutató.

Gypot: double	1923 ban 235 dollár
	1924 ban 230 dollár
mulero	1923 ban 180 dollár
	1924 ban 175 dollár

A fészített gypotára 15 centimessel drágább.

A börpiac árai így alakultak:

Vaohé talp	1923 ban 149-165 lej	1924 ben 135-140 lej
Coupon talp	1923 ban 220-250 lej	1924 ben 195-200 lej
borjábex	1923 ban 42-50 lej	1924 ben 50-65 lej
marhabox	1923 ban 35-40 lej	1924 ben 46-55 lej
borjábex szines	1923 ban — lej	1924 ben 55-90 lej
marhabox szines	1923 ban — lej	1924 ben 50-80 lej
vikszos bőr	1923 ban 230-225 lej	1924 ben 270-290 lej

A börpiac árában mutatkozó csökkenést a romániai áru iránti kereslet hiánya és a külföldi piacokon bekövetkezett nagy áresés idézte elő.

¶ Fizetendő 30 százalékos ajánlott fel. A cég fizetéseketlenységét az általános gazdasági okokon kívül egy balsikerű exportüzet idézte elő. A cég hitelező között a következő cégek szerepelnek nagyobb követelésekkel: Hanz Engell Bukarest 108.55 svájci frankkal és 8.864 lej-l, Confedro Arad 119.216 lej-l, E. K. Thomas Tomaszvár 304.737 lej és 2.807 svájci frankkal, Gólya Árnabáz Kolozsvár 140.967 lej-l, Agaco Kolozsvár 149.705 lej-l és 508 svájci frankkal, Banca Carpatica 100.000 C. de P. str. 100.000, Babos Dániel Kolozsvár 265.000, Vadu ut. S. Gherasiu Kolozsvár 300.000, Francisco Pop Bukarest 850.000, dr. Gabányi Emil Kolozsvár 300.000, Klein Szeréna Brassó 900.000 lej-l. A kolozsvári törvényszék dr. Ausch Janó ügyvédet nevezte ki a cég vagyonfelügyelőjéül.

¶ Az idegen munkások összeírása. A munkaügyi minisztériumban az Ugri képviselőjének jelenlétében tanácskozást folytattak, amelyen elhatározták, hogy a külföldi munkásokat alkalmazó vállalatok ezek névsorát január 12-ig adják be az Ugri helyi szervezethez, amennyiben pedig ilyen a vállalat helyén nincs, az illetékes munkaügyi felügyelőshez, amelyek a névsorokat a munkaügyi

minisztériumhoz fogják eljuttatni. E névsorokból a további tartózkodási engedélyek megadásához szükségesek.

A mai valutapiac

A mai napon tartózkodó volt a devizapiac. Ületkötések csak elvétve fordultak elő a következő árfolyamokon: Osztrák korona 365-368, magyar korona 375-380, cseh korona 58-59, francia frank 1050-1060, svájci frank 8785-8800, dollár 19400-19500, angol font 921-92300, olasz lira 840-845.

Valutapiac december 30-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1055, Berlin —, London 919, Newyork 19700, Róma 83200, Zürich 8800, Bécs 2780, Prága 593, Budapest —.

Bukarest. Valuták: Napoleon 785—, mária 4600, leva 133, török lira 105, font sterling 905, francia frank 1080, svájci frank 8750, olasz lira 860, drachma 325, dinár 290—, dollár 19200, lengyel marka 3500, osztrák korona 2900, magyar korona 2800, cseh korona 580.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 12334-12340, Amsterdam 30835-30850, Newyork 61400-61350, London 343300-343300, Páris 277500-278000, Milánó 217500-218250, Prága 156000-155750, Budapest 7025-7030, Bécs 9900-9900, Bécs 7240-7240.

Párisi tőzsde: Bukarest 1950, Zürich 36000. ¶ Bécsi marhavásár. Becsből jelentik: A mai bécsi marhavásáron felhajtás volt 2129 darab. Ebből romániai áru 589 darab. Az árák többé-kevésbé a multheti nívón mozogtak.

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönyeim: Saborskysöhne Wien — Élőállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. — Husküdemények címe Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

W. G. Borsa. Nachdem Sie nicht hinaus konnten, haben die Ihre hiesige Staatsangehörigkeit mit all ihren Rechten und Pflichten auszuüben.

S. S. Somlyó. Csak rendes utlevéllel juthat ki. K. M. Satuma e. Forduljon levélben erre a címre: Israelitische Religionsgenossenschaft, Frankfurt a. M. an Sr. Ehrw. Herrn Oberabbiner dr. Braier.

M. B. Betas. Még fejlődnie kell. Régi olvasó Arad. Nem térnek fölötté napirendre; egyelőre más okokból várni kell vele.

I. G. Reisenfelsgasse. Kinematografische Fachschule. Diraktion Michael Kertész, Wien. Cz. N. Maramarossziget. Az efajta ügyeket házilag kell elintézni. A sajtó útján való szállítás csak ártalmára lehet a dolagnak.

S. I. Parajd. A lakbérleteket 1927 május 1-ig meghosszabbította a törvény, ha az igénykérvényt idejében beadták a pénzügyigazgatósághoz.

Alba-Julia. Csak odaváló állampolgárnak nosztrifikálják a diplomáját. A letelepedésnek módja, ha egyetemi hatádrára hívják, vagy ha félévesi magát a hadseregbe és így nyeri el az illető ország állampolgárságát.

Szolid kiszolgálás

IZRAEL & CO.

Cluj, Calea Victoriei No 2. szűs és szőrmearuháza

10% Nagy karácsonyi és újévi vásárt rendezünk 10% árengedménnyel 10%

Dus választék mindenféle szőrmében, ruhaprémekben.

Szolid kiszolgálás

MILKA

SUCHARD

TISZTAN ALPESITE, KAKAO ÉS CUKOR

Divatos nőikabátok teljesen hirtelen mályva URANIA áruház Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 34. lezállított, minden elfogadható áron. Urania-mozival szemben. Szűs 100

Gyermekét, hogy meg ne fázzék, saját lakásán, speciális lámpájával lefényképezi, karácsonyi nagytáncokat elől Gárdy Imre, Str. Saguna 20. (v. Bartha Miklós u.) Cluj. — Telefon 7-28.

Szőrme és fonalfestés! Szőrnékat és bármilyen kolmót a legjobban fest és tisztít **"KRISTÁLY" KELMEFESTŐ-GYÁR** Szőrme és fonalfestés **CLUJ**

SPORT

A Hakoah egyiptomi turája

Egy hónap alatt hat mérkőzést játszanak

Már közeledik, hogy a bécsi egyesületek közül az idén is a Hakoah készítette elő legjobban téli turáját. Megírtuk, hogy egy teljes hónapot vesz igénybe a nagy program, amelynek tartalma alatt csupán hat mérkőzést játszanak. Bécsi tudósítónk megkérdezte a tura részletes programját, amelyből kitérünk, hogy a turához méltóan, nagyszerűen szervezték meg a részleteket is. Az egyes városokból való indulás, az odaérkezés pontos ideje, a különböző kirándulások stb. mind-mind föl vannak sorolva a hatalmas ívet nyomtatásban kitérőt programban.

A Hakoah december 25-én este indult Triestbe, ahonnan tegnap délelőtt egy órakor a Heloua gyeregözönyei folytatta útját Brindisi érintésével Alexandriába, ahová december 29-én délután érkezik. Az első mérkőzést december 30-án Alexandriában, a másodikat december 31-én Kairóban játszik. A további mérkőzések sorrendje: január 4-én Kairóban, 6-án Port Saidban, 11-én Jeruzsálemban és január 14-én Tel Avivban.

A későbbi napokon mindenfelé kirándulások és estélyek töltik ki a programot. Megtekintik az egyiptomi nevezetességeket: a piramisokat, a Memnon-szobrokat, a híres Kanah-templomot, Tut-anh Amun sztrájt. Ellátogatnak Helopolisba és kirándulást tesznek a sivatag határára. Palesztinában hasonlóképpen megtekintik a zsidók történetének emlékeit, ellátogatnak a többi között Betlehembe, Jerichóba, a Hebron-hegyre, a Holt tengerhez. A Hakoah január 27-ikén érkezik vissza Bécsbe.

A budapesti VAC külföldön. A budapesti zsidó csapat, amint megírtuk volt, külföldi turára ment. Eddigi mérkőzései sikerrel jártak, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy 3 napos utazás után, egy órára a megérkezésre játszták első mérkőzéseiket. Eddigi eredményei: Fiume: VAC-Gloria (Fiume) 1:0 (0:0) Másnap: VAC-Olimpia 1:1 (0:0). A vendéglátó csapat tisztegyes részén egyenlített. A VAC legjobb emberei Fischer és Gross II.

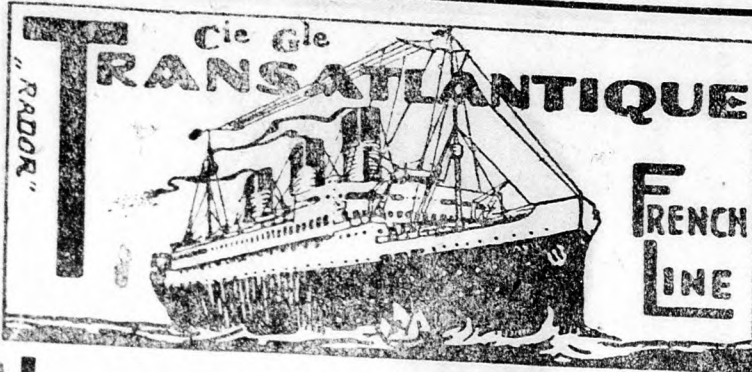
SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Szerda: Lumpacius Vagabundus és a 8 jómádár (A 11 felvonás keretében: Sylvesteri szabar, rendezés helyiakkal, napi bérlet 51 szám A. sorozat 184) Öktörök d. u. fél 4-kor: Orpheus a pokolban (Méréselt helyiakkal, sorozat 1) Öktörök este 8-kor: A nótás kapitány (6-odszor, premier helyiakkal, bérletiszámban, sorozat 2) Péntek: Apáról-fia (Ujdonsg először, rendezés helyiakkal, premierberlet 29 szám, sorozat 3) Szombat d. u. fél 4-kor: Az üvegepő (Ujdonsg 4-odszor, méréselt helyiakkal, sorozat 4) Szombat este 7-órakor: Az egygember lázadása (Opera újdonsg 2-odszor, Ujdonsg Paraszibeszület, előadás kezdete kivételesen 7 órakor. Hegyi Lili fellépésével, rendezés helyiakkal, napi bérlet 52 szám B. sorozat 5) Szombat este 9-1/2-kor: Csokoljjon meg (Ujdonsg 5-öd-ször, rendezés helyiakkal, elővétel díj nélkül, bérletiszámban, sorozat 6) Vasárnap d. u. 11-kor: Apáról-fia (Ujdonsg 2-odszor, lezállított helyiakkal, sorozat 7) Vasárnap d. u. fél 4-kor: Pempadour (26-odszor, méréselt helyiakkal, sorozat 8) Vasárnap este 8-kor: A nótás kapitány (Operetta újdonsg 7-odszor, premierhelyiakkal, bérletiszámban, sorozat 9) Hétfő: Nives előadás Hétfő d. u. fél 4-kor: A vörös malom (16-odszor, méréselt helyiakkal, sorozat 10)

MEZŐK MŰVÉSEI

Select Mező. Szerda, december 31. Premier. Aki másnap vesz el feleségét. Személelés ártana 7 felvonásban. Főszerepben Agnes Aires. Uránia-Mező. Szerda, december 31. Premier. Gyánúsámpó. Személelés bünygyi tiltare-ny 6 felvonásban. Főszerepben Miles Chalkorp. Apella-Mező. Szerda, december 31. Premier. Vége a komédiának. Személelés bünygyi regény 6 felvonásban. Főszerepben Elgo Beck.

Hittudósíté és információs irodánk régi anyag-nak felrészítése céljából, Románia minden hely-ségéből a szokásos tisztelt díj mellett pontos, megbízható és pedáns levelezőindítót ker-szünk. Ajánlatokat „Pénzvilág” hitelinformációs irodába Oradea-Mare, körünk. 8353

TRANSATLANTIQUE
FRENCH LINE
Szendlyposta — Gőzhajók
Havre és Szt.-Nazaire-ből
Cuba és Mexiko
New-York és Canada-ba.
Feloldgositások és jegyek:
„SARNIA”-nál
Bucuresti,
Pasagiul Comedia

Kölni vizek minden illat-han, literes üveg 115.— lej
verseny ár a Rórsa M.
ROYAL DROGERIABAN
Cluj, Piața Unirii No. 26
R. Mosse 32

Nagy karácsonyi nőikalap vásár.
Csak dec. 31-ig fülketalapok 275 lej. Cilinder és tár-sony kalapok 390 lejtől ez
"IDEAL"
kalapok zletben, Cluj, Calea Regete Ferdi-nand 8. szdm. Golya-áruházzal szemben.

Technica villamosági és rászaki vállalat
öntödéje
kézai díszmütagykat és géprészeket gyorsan a legzolibb árak mellett. Cluj, Strada Regina Maria No 9. Rador 2502

A közkedveltségnek örvendő Főraktár: CLUJ, Strada Dorobanților No 11.
GLORIA tápsör
Turda Sörgyár Rt. Gyár: Turda ismét kapható.

A LEGJOBBÁK
OTTOGACEL
TEASÜTEMENYEI

Utazó
magyar, német és román nyelvben jártas, kellő gyakorlattal, nagy elektrotechnikai cég részére
kerestetik
Erdély és Bánát számára. Fizetés és napidí-jak. Németnyelvű ajánlatok „Seciós u. Veriáss-lich” jellegével Rador Publicitate Cluj címre in-tézendők.
8362 Rador 2506

GALVANI
A LEGJOBB ELEM
Gyártja: GALVANI-gyár Timisoara

„ARTA”
Januári kiállítására
eladásra szánt műtagyok és régiségek be-jelenthetők naponta 9-1-ig és 3-7-ig
Cluj, Strada Avram Iancu 3 sz. alatt.

Nagy
alkalmi vásár
Sándor
testvéreknél, Cluj
Reg. Ferdinand (v. Wesselényi) 13.
3 pár kötött női harisnya... Lej 84
2 pár Flohr női harisnya 210
1 pár óerna női harisnya 85
1 pár fityol női harisnya 120
6 pár férfi sokni 144
Női reformadrág 80
1 pár téli keztyű, női és férfi... 60
6 darab 1-a férfi zsebkendő 30
Gyermek harisnyák, keztyűk, sapkák, szvetterek és férfi fehérneműek.
Mélyen leszállított árakban.

Utazás...
Páris 1055 Berlin...
Róma 832 00, Zürich...
Budapest...
London 735...
New York 105...
Frankfurt 87 50...
Prága 290...
Zürich 360 00...
Bécsi...
Husz...
Wien, Grossmarkthalle.

és Fiai cég
Saborsky József
Hus...
Wien, Grossmarkthalle.

OZENETEK
Sis nicht hinaus
Staatsangehörig
und Pflichten aus
ndes utlevölal juthat ki.
uljon levélben erre a
egenossenschaft, Frank-
tern Oerrabbiner etc.

nie kell.
térítanak fölötté napi-
ól várni kell vele.
Kinematografische Fach-
ertész, Wien.
f. Az estjén ügyeket
tő utján való szellőste-
dolognak.
teket 1927 május 1-ig
ha az igénykérvényt
igazgatóságához.
ó állampolgárnak nos-
letelepedésének módja,
ak, vagy ha főlvéteti
nyeri el az illető or-

KA
ARD

KA
ES CUKOR

Ferdinand 34.
ombon. Strada 180

una 20. (v. Bartha
Telefon 7-28.

me és
lfestés

APROHIRDETÉSEK

Egyesületi közlésnél egy szó 2-3, vasárnap betűvel 3 lej. Leg-
nagyobb aprohirdetés 2 lej, állásajánlatoknak 10/10 kedvezmény

Zeneileg képzett kán-
torjelölt, kit sochet ubo-
deknek is kiképeznék, be-
nősülhet egy jugoszlaviai
nagy hitközségnél műkö-
dő kántor családnál. Be-
nősülés alkalmával az ál-
lást azonnal átadom. Aján-
latox „Véglegesített állás”
jellege alatt ezen lap kiadó-
hivatalába 8361

Abszolút mérlegképes
főkönyvelő és irodavezető,
önálló magyar, német, re-
máa levelező, 10 évi gy-
akorlattal, teljesen jártas
bor, szesz, fűszer, gyar-
matáru szakmákban, állá-
sát változtatni óhajtja.
Megkereséseket „Szom-
bati munkaszünet” jeligé-
vel kiadó továbbít. 8360

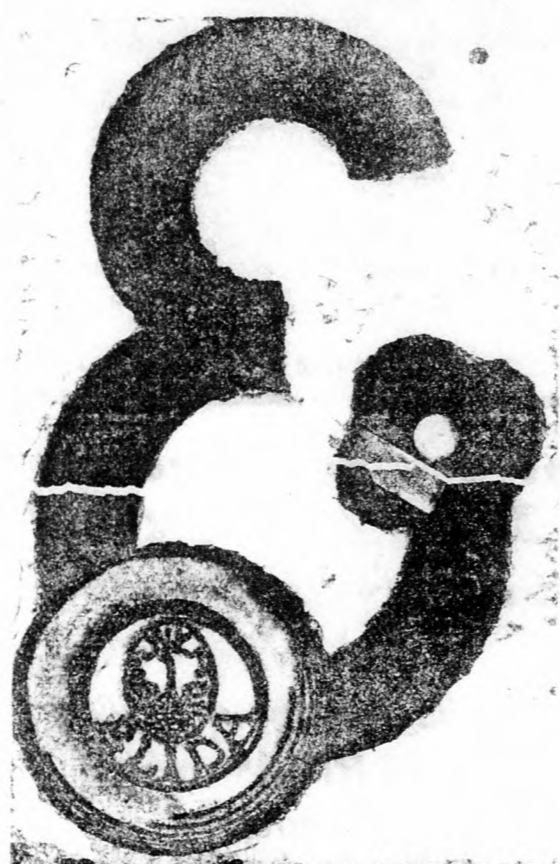
Naponta friss kóser tej
kapható Str. Paris [Papp-
utca] 56. 8364

Zsidó fiatalember
kozatot és lakást kaphat
Egyetem-u. 5., ajtó 3.

Intelligens isr. urilány
jobb családnál hávezetői
állást keres. Leveleket
Rituális jeligére a kiadó-
ba kér 8354-I

Izr. ügyvédjelölt vagy
fiatal ügyvéd kerestetik
vidéki nagyobb városban
elsőrangú ügyvédi irodá-
ba, beházasodás lehetősé-
gével. Cim a kiadóban.
8359

**Név-
jegyeket,**
születési,
eljegyzési,
esküvői
kártyákat
és mindenféle
mulatsági
meghívókat
legszebb
kivitelben
készít a
**Kadima-nyomda
Cluj**

FÜRDŐSZAPPAN
„Világosító”

Mindenütt kaphatók Rader

Ursus Extra világos és Hercules dupla maláta tarna
kolozsvári
sörkülönlegességek

Ursus - Czell sörfőzde Kolozsvár

Rader

Berindes

Királyi udv.
szállító

Felismerhetetlen csokoládé és bonbon

Ne uljon fel hangzatos hirdetéseknek! Győződjék meg a

Dreher-Haggenmacher

DACIA
extra tóll és a

Bavaria

Sirocco 617

dupla maláta sörök kiváló jó minőségéről.

Ujévre egy üveg

BOGSZA
cocktail de chocolat likör

★

a legpraktikusabb ajándék.

Sirocco 617

Double raglanok
férfi- és fiuruhák

M. Neumann

ségnél Cluj, Piata Unirii
14.

Hirdessen az Új Keletben!

Szép és tartós

játékok

a legolcsóbb árakon csak a
Gyermekek Paradicsomában
a legrégibb és leghíresebb játékraktár-
ban kaphatók.

Cim:

LINDENBERG
Bucuresti, Strada Smardan 12.
Oktatójátékok nagyobb gyerekek számára
Karácsonyfadisz

Rader 2445